

MØTEPROTOKOLL

Fra møte:	5/21 – Klagenemnda for sentral godkjenning av foretak for ansvarsrett
Dato/tid:	15.10.2021 kl. 12.00 til kl. 14.00
Sted:	Teams
Deltakere:	Anette Søyby Bakker, Hossam Gadalla, Jan Ørnevik, Kathrine Julin Pettersen, Cecilie Thorbjørnsen, Olav Haugerud og Endre Straume Mårstig Fra DiBK: Silje Skogstad Nørstebøen
Sekretariatet:	Tone Kampelien
Møteleder:	Anette Søyby Bakker
Referent:	Tone Kampelien
Referat også til:	Klagenemndas medlemmer og varamedlemmer Kommunal- og moderniseringsdepartementet

---

Sak 55/21   Protokoll fra klagenemndas møte 06.09.2021.

Protokollen ble godkjent uten merknader.

Sak 56/21   Klage på vedtak om fornyelse av sentral godkjenning fra Premium Hytter AS (klagesaksnr. 21/4528).

Endre Straume Mårstig erklærte seg inhabil og deltok ikke i behandling av saken.

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

I brev datert 14.06.2021 ble vedtak av 03.06.2021 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 07.04.2021 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 14.06.2021 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at det ikke var dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning på det nivået som kreves, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning.

Foretaket viste til faglig leder med høyere fagskolegrad boreteknisk linje som direktoratet ikke fant tilstrekkelig relevant for omsøkt godkjenningsområde. Foretaket viste også til ansatt med relevant svennebrev i tømrerfaget, men som ikke oppfylte kravet til utdanningsnivå for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Premium Hytter AS fikk sentral godkjenning første gang 18.07.2012. I perioden 08.05.2015 – 08.05.2018, og i perioden 01.06.2018 – 01.06.2021 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 og utførelse av tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 3 inntektsmottakere og ligger i Bergen. Idar Veka er daglig leder. Han har høyere fagskolegrad boreteknisk linje fra 1999. I tillegg til Idar Veka har foretaket dokumentert at fagansvarlig byggteknikk og salgssjef Thor-Arne Fagervold har svennebrev i tømrerfaget fra 2018.

Foretaket har sin virksomhet innen salg og oppføring av fritidsbolig og bolig, entreprenørtjenester og alt som naturlig hører sammen med dette. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 41.200 Oppføring av bygninger.

Saksgang

07.04.2021 Søknad

28.04.2021 Foreløpig svarbrev

02.06.2021 Mottatt tilleggsinformasjon

03.06.2021 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

14.06.2021 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

20.09.2021 Brev til foretaket med forespørsel om ytterligere dokumentasjon

29.09.2021 Mottatt tilleggsopplysninger

Foretakets anførsler

Foretaket anfører at avslaget på godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 er usaklig forskjellsbehandling, og at det strider mot likhetsprinsippet i forvaltningsretten.

Videre skriver foretaket at de er enige med direktoratet i det som blir nevnt i vedtaket om at utdanning innen bygg eller anlegg har et større innslag av fag som er relevante innenfor det påklagede godkjenningsområdet enn Vekas utdanning fra boreteknisk linje. Samtidig skriver foretaket at de har fått innsyn i flere vedtak og søknader om sentral godkjenning, der foretak har vist til blant annet høyere fagskole innen elektro og fått innvilget sentral godkjenning for godkjenningsområdet ansvarlig søker. Foretaket synes det er vanskelig å se hvordan linjefagene i disse utdanningene vurderes til å være mer relevante for godkjenningsområdet enn utdanning fra boreteknisk linje.

Avslutningsvis skriver foretaket at de har forståelse for at det ikke eksisterer en uttømmende liste over hvilke utdanninger som er tilstrekkelig relevante for de ulike godkjenningsområdene, men at vedtaket fremstår som usaklig forskjellsbehandling da direktoratet godkjenner utdanninger som etter foretakets syn ikke fremstår som mer relevante for godkjenningsområdet enn utdanningen de har vist til. Det poengteres også i klagen at flere av vedtakene er av nyere dato, og at det derfor ikke fremstår som en endring av praksis, men heller forskjellsbehandling som avviker fra praksis ellers, og ber derfor om at vedtaket omgjøres.

Det er også vedlagt flere eksempler på utdanninger innen elektro og elkraft med tilhørende fagplaner.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Krav til fast ansettelse

Det er et vilkår for å kunne få sentral godkjenning at foretakets faglige ledelse er fast ansatt i foretaket, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Dette kravet er satt for å sikre at den faglige ledelsen har nødvendig formell og reell innflytelse. Den faglige ledelsen må ha en ansettelsesprosent som sikrer at den ansatte har tid til i tilstrekkelig grad å kunne følge opp at kravene i plan- og bygningsloven (pbl.) ivaretas.

Foretaket har i søknadsomgangen sendt inn en arbeidsavtale for Idar Veka der det fremgår at han er ansatt i en 20% stilling i foretaket. Det er også vedlagt et dokument der det bekreftes at Veka er fast ansatt i en 20% stilling, og at dette er tilstrekkelig til at han kan følge opp sitt ansvar som faglig leder for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1.

Til dette bemerker direktoratet at angitt ansettelsesprosent sett i sammenheng med selskapstruktur, antall ansatte og antall godkjenningsområder det søkes om, vil kunne være tilstrekkelig til å forestå faglig ledelse.

Det er også dokumentert at Thor-Arne Fagervold er ansatt i en 100% stilling.

Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende fire års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev i tømmerfaget eller teknisk fagskole innen bygg eller anlegg.

Foretaket har dokumentert at Thor-Arne Fagervold har svennebrev i tømmerfaget. Denne utdanningen oppfyller ikke kravet til utdanningsnivå.

Foretaket har også dokumentert at daglig leder Idar Veka har teknisk fagskole boreteknisk linje fra 1999. Høyere fagskolegrad oppfyller kravet til utdanningsnivå. I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes om. Spørsmålet blir derfor om teknisk fagskole boreteknisk linje er tilstrekkelig relevant for ansvarlig søker.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og

fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Et av momentene i vurderingen vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagde godkjenningssområdet innhold og arbeidsoppgaver.

Av vitnemålet til Veka fremgår det at utdanningen innen boreteknisk linje innehar opplæring i blant annet materiallære, boreteknologi, trykkontroll, boreslam, produksjonsteknikk, boreteknikk, foringsrør og sementering, formasjonsevaluering og geologi, og drift og vedlikehold.

Oppgaver og ansvar til ansvarlig søker bestemmes av pbl. § 23-4 og presiseres ytterligere av byggesaksforskriften § 12-2 bokstav a-m. Ansvarlig søkers ansvar innebærer blant annet ansvar for at byggesøknaden inneholder nødvendige opplysninger for at kommunen skal kunne ta stilling til om tiltaket er i samsvar med bestemmelser og tillatelser. Videre skal ansvarlig søker samordne de ansvarlig prosjekterende, utførende, og kontrollerende og påse at alle oppgaver er belagt med ansvar samt sende inn nødvendige opplysninger for kommunens utstedelse av ferdigattest, jf. pbl. § 23-4. Ansvarer innebærer også blant annet deltakelse i forhåndskonferanse, håndtering av nabovarsling, å avklare dispensasjonsbehov, foreslå tiltaksklasser for de ulike fagområdene og utarbeide tiltaksprofil og avklare ansvarsområder, jf. SAK10 § 12-2.

Følgelig fordrer ansvarer gode fagkunnskaper og forståelse innenfor bygg- og anleggstekniske emner og byggeprosess, blant annet for å kunne avgjøre hvilke områder som må ansvarsbelegges, forstå koordineringen av de ulike aktørene og utarbeide hensiktsmessig tiltaksprofil. Hertil kommer også at det er et krav at man har relevant praksis fra prosjektering eller utførelse, noe som underbygger nettopp dette, jf. SAK10 § 11-4 første ledd og tilhørende veiledning. Dette sikrer at ansvarlig søker har en faglig forankring, blant annet for å kunne følge opp byggverket og ivareta dialogen med prosjekterende og utførende på byggeplass.

Direktoratet etterspurte i brev datert 20.09.2021 informasjon om hvilken erfaring Idar Veka har fra prosjektering og/eller utførelse med søknadspåklagte tiltak etter pbl. som er relatert til utdanningen hans fra boreteknisk linje, og poengterte at dette i tillegg til å være et krav i forhold til vurdering av praksis, også vil være et moment som inngår i relevansvurderingen av utdanningen.

Foretaket besvarte henvendelsen og viste til at Veka de siste seks årene har hatt det øverste ansvaret for foretakets arbeidsoppgaver som relaterer seg til ansvarsområdet ansvarlig søker som følger av SAK10 § 12-2, og at han er systemansvarlig for oppfølging på samtlige prosjekter med blant annet oppfølging av sjekklister, og koordinering av involverte foretak.

Når det gjelder hvilken erfaring Veka har fra prosjektering og/eller utførelse av søknadspåklagte tiltak etter pbl. som kan relateres til utdanningen hans skriver foretaket at

dette er vanskelig å vise til da Veka også er ansatt som boresjef i Nordsjøen, som er et område som faller utenfor plan- og bygningslovens virkeområde.

Foretaket argumenterer allikevel for at boreoperasjoner i likhet med søknadspliktige tiltak etter pbl. må planlegges og gjennomføres nøyaktig, med flere involverte parter og strenge krav til dokumentkontroll. De skriver også at fag fra Vekas utdanning, som geologi, rør og sementering, trykkontroll, og drift og vedlikehold ikke skiller seg i det vesentlige fra arbeid som utføres i søknadspliktig arbeid, som for eksempel terrenginngrep, legging av rør og andre bygningstekniske installasjoner som VA-anlegg.

Vi finner at utdanningen har elementer som kan være av relevans for det påklagede godkjenningområdet. Foretaket har imidlertid ikke vist til at Idar Veka har hatt ansvarsrett i søknadspliktige tiltak innen prosjektering og/eller utførelse på bakgrunn av teknisk fagskole innen boreteknisk linje. Som nevnt over etterspurte vi dette i brev datert 20.09.2021, og nevnte at dette ville være et moment som ville inngå i relevansvurderingen av utdanningen.

Direktoratet finner etter ovennevnte at det ikke er sannsynliggjort at utdanningen innen boreteknisk linje gjenspeiler det påklagede godkjenningområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Foretaket har i klagen vist til flere ulike utdanninger, blant annet vitnemål med tilhørende fagplan for ingeniørutdanning og teknisk fagskole innen elektro og elkraft, som har vært lagt til grunn for innvilgelse av sentral godkjenning for området ansvarlig søker. Foretaket anfører at fellesfagene er de samme for disse utdanningene som for teknisk fagskole boreteknisk linje og at det er vanskelig å se hvordan linjefagene i disse utdanningene vurderes til å være mer relevant for godkjenningområdet enn utdanning fra boreteknisk linje.

Direktoratet bemerker i denne sammenheng at faglig leder med utdanning innen elektro vil kunne vise til erfaring med søknadspliktige tiltak og arbeider innen prosjektering eller utførelse som er ansvarsbelagt etter pbl. Utdanning innen denne retningen vurderes derfor til å oppfylle relevanskravet til utdanning for søkerrollen.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at foretaket i søknad om fornyelse samt tidligere innsendte søknader har vist til referanseprosjekter som omhandler arbeider som omfattes av rollen som ansvarlig søker.

Direktoratet viser igjen til SAK10 § 11-4 om krav til praksis for de enkelte funksjonene, og at foretak som påtar seg ansvar som ansvarlig søker i tillegg til å ha erfaring med søknadsarbeid

må ha faglig ledelse med relevant praksis fra utførelse eller prosjektering. Som nevnt i drøftelsen ovenfor har ikke foretaket vist til slik praksis for Idar Veka.

Forholdet til tidligere godkjenning og overgangsbestemmelsen

Direktoratet har merket seg at foretaket har hatt sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet tidligere. Direktoratet bemerker kort at ved søknad om fornyelse av sentral godkjenning må foretaket dokumentere at det oppfyller de kravene som gjelder på fornyelsestidspunktet, jf. SAK10 § 13-4 tredje ledd. Det er således ingen automatikk i at foretaket får fornyet samtlige godkjenningsområder.

I det påklagede vedtaket ble det skrevet at foretaket i forrige godkjenningsperiode fikk innvilget sentral godkjenning for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1, kompensert for manglende utdanningsnivå, jf. SAK10 § 20-3. Videre står det at kompenseringen ble gjort på bakgrunn av Audun Havåg sin langvarige praksis, men at direktoratet ikke kunne se at han var ansatt i foretaket.

Til dette vil direktoratet bemerke at overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker om fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 1. januar 2016. Bestemmelsen gjelder frem til 1.juli 2023 og ble innført for at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

Overgangsbestemmelsen gjelder kun for foretak som har fått innvilget sentral godkjenning kompensert for manglende utdanningsnivå før 1.juli 2016. Etter en gjennomgang av tidligere søknader ser vi at foretaket ikke har vært kompensert for manglende utdanningsnivå fra før 01.juli.2016, da foretaket i 2015 fikk innvilget sentral godkjenning for området vurdert opp mot kvalifikasjonskravene i SAK10 kapittel 11 på vanlig måte. Faglig leder var på dette tidspunktet Adam Daniel Ciecwierz, med utdanning tilsvarende bachelorgrad i bygg, som ikke lenger fremgår av foretakets organisasjonsplan.

Hertil kommer også at overgangsbestemmelsen kun gjelder ved søknad om fornyelse av sentral godkjenning. Innvilgelsen av ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 i 2018 ble gjort i en endringssøknad, noe direktoratet ikke har anledning til.

Direktoratet bemerker at grunnvilkåret for at overgangsbestemmelsen skal komme til anvendelse ikke er til stede, og heller ikke var til stede da foretaket fikk innvilget godkjenning i 2018. Overgangsbestemmelsen kommer derfor ikke til anvendelse, og foretaket er derfor blitt vurdert opp mot de ordinære kvalifikasjonskravene i SAK10 kapittel 11.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Premium Hytter AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet ansvarlig søker i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagede godkjenningsområdet.»

Sak 57/21 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Walther Sæthre og CO AS (klagesaksnr. 21/5452).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder vurdering av utdanningskravet ved søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2

I klage innsendt 05.08.2021 ble vedtak av 19.07.2021 påklaget av Joakim Johnsen på vegne av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 28.06.2021 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 19.07.2021 ble følgende godkjenningsområder innvilget:

- Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1
- Utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2
- Utførelse av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2

For prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2 hadde ikke foretaket dokumentert nødvendig utdanningsnivå tilsvarende høyere fagskolegrad. Etter en helhetsvurdering av at foretaket hadde vist til relevant og langvarig praksis, samt at foretaket har hatt sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet tidligere, ble imidlertid søknaden innvilget for dette området under henvisning til overgangsbestemmelsen i byggesaksforskriften (SAK10) § 20-3. Foretaket ble opplyst om at dersom de innen 1. juli 2022 ikke oppfyller kvalifikasjonskravene fullt ut, fatter direktoratet vedtak om bortfall av sentral godkjenning for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Øvrige godkjenningsområder ble innvilget på vanlig måte, da foretaket hadde dokumentert at de oppfyller kravet til utdanningsnivå for disse.

Generelle opplysninger om foretaket

Walther Sæthre & Co AS fikk sentral godkjenning første gang 17.08.1998. Foretaket har hatt sentral godkjenning for prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2, utførelse av taktekkingsarbeid i tiltaksklasse 2 og utførelse av ventilasjon og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2 siden 23.07.2012. Foretaket har også hatt sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2 siden 23.07.2012, med unntak av perioden 16.08.2018 – 18.07.2021 da foretaket hadde sentral godkjenning for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 13 inntektsmottakere og ligger i Kaupanger i Sogndal kommune. Bent Waldemar Sæthre er daglig leder. Han har håndverksbrev i kobber- og blikkenslagerfaget fra 1983 og mesterbrev som kobber- og blikkenslager fra 1987. Det er også dokumentert vitnemål for gjennomgått kurs for tegneassistenter fra 1974, samt korrespondansestudier fra Norsk Kunnskaps-Institutt, også kalt NKI-skolen fra 1978 og 1979.

For øvrige ansatte i foretaket er det dokumentert mesterbrev i blikkenslagerfaget, svennebrev i kobber- og blikkenslagerfaget, svennebrev i ventilasjon- og blikkenslagerfaget, i tillegg til en oversatt utgave av et svennebrev som VVS-installatør fra Tyskland.

Foretaket har sin virksomhet innen å drive produksjon av blikkenslager- og ventilasjonsprodukter, prosjektering, salg og montering av egenproduserte og andre blikkenslager- og ventilasjonsprodukter, samt å drive handel, håndverk og entreprenørvirksomhet. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.223 Ventilasjonsarbeid.

Saksgang

28.06.2021 Søknad

19.07.2021 Vedtak om sentral godkjenning

05.08.2021 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket v/Bent Sæthre skriver at de ønsker å klage på at godkjenningsområdet prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2 kun ble godkjent etter overgangsordningen da dette vil si at Sæthres utdanning fra NKI-skolen ikke ble vektlagt, og at det er dette som er grunnlaget for klagen.

Foretaket skriver i klagen at kravet til utdanningsnivå for dette godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2 er fagskolegrad med tilhørende 10 års relevant praksis. Videre anføres det at direktoratet i vedtaket har skrevet at «foretaket viser til mesterbrev» og at dette ikke er riktig, da foretaket også har vist til fagskolegrad fra NKI. Det anføres også at Sæthre har hatt denne godkjenningen siden oppstart i 1998, og at hans utdanning fra NKI ble gjennomført i 1978 og 1979, og omfatter tilnærmet pensum som teknisk fagskole VVS-linje med unntak av varme og sanitær. Sæthre skriver også at det var denne utdannelsen som var tilgjengelig på den tiden, og at han i tillegg er utdannet teknisk tegner og mester i ventilasjon- og blikkenslagerfaget.

Videre vises det til diverse tidligere erfaring tilhørende Sæthre, og det anføres at oppfølging av faglig utvikling etter grunnutdannelse er utført.

Det skrives også i klagen at foretaket kun prosjekterer for egne prosjekter, der de har ansvarsrett for både prosjektering og utførelse, og at oppdragene hovedsakelig er fra 0-5000m³/h, men i enkelte prosjekter opp til 10000-15000m³/h. Foretaket med sine 12 ansatte skriver at de er helt avhengig av denne godkjenningen innen prosjektering i tiltaksklasse 2, og at de jobber aktivt med videreutdanning av ansatte, blant annet et nytt mesterbrev avlagt i 2020.

Videre skriver foretaket at det er et generelt problem at gamle utdanningssystemer ikke lenger godkjennes, og at man ikke kan starte opp med ny utdanning når man er over 60 år. Det nevnes også i klagen at Sæthres utdanning har blitt godkjent på linje med teknisk fagskole hele hans arbeidsliv, og at de mener bedriftene må få tilstrekkelig med tid til å gjennomføre de nødvendige endringene i organisasjonen. Avslutningsvis skriver foretaket at de håper at klagen blir tatt til etterretning og at prosjektering i tiltaksklasse 2 godkjenning i sin helhet og ikke på grunnlag av overgangsordningen.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er utdanning tilsvarende høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng med tilhørende ti års relevant praksis, eller utdanning tilsvarende bachelorgrad/ingeniørutdanning med tilhørende seks års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være teknisk fagskole eller bachelorgrad innen VVS.

Ved søknad om sentral godkjenning skal utdanningsnivåene i SAK10 § 11-2 være oppfylt i henhold til de funksjonene og tiltaksklassene foretaket søker om, jf. SAK10 § 11-3. Utdanning kan dokumenteres ved å legge frem kopi av vitnemål eller kvalifikasjonsbevis, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd med tilhørende veiledning. Direktoratet vurderer at foretaket må kunne vise til en fullført utdanning i form av vitnemål eller lignende dokumentasjon på fullført utdanning for at kravene til nødvendig utdanningsnivå skal anses oppfylt. Dette er også stadfestet av Klagenemnda for sentral godkjenning flere ganger, ref. blant annet nemndas saksnummer 218/17, 142/18, 13/20 59/20 og 26/21.

I tillegg til å være på nødvendig nivå, må utdanningen også være tilstrekkelig relevant for godkjenningsområdet det søkes om. Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Foretaket har dokumentert at faglig leder Bent Waldemar Sæthre har håndverksbrev i kobber- og blikkenslagerfaget fra 1983 og mesterbrev som kobber- og blikkenslager fra 1987. Håndverksbrev vurderes tilsvarende mesterbrevnivå. Dette er utdanning som er relevant for godkjenningsområdet, men som ikke oppfyller ikke utdanningskravet tilsvarende høyere fagskolegrad. Det er også dokumentert vitnemål for gjennomgått kurs for tegneassistenter fra 1974. Denne utdanningen anses ikke relevant for godkjenningsområdet, og oppfyller heller ikke kravet til utdanningsnivå.

I tillegg til ovennevnte utdanninger er det også vist til korrespondansestudier fra NKI-skolen fra 1978 og 1979. Foretaket anfører som nevnt at dette er en fagskolegrad. Spørsmålet blir derfor om utdanningen fra NKI-skolen kan vurderes til utdanning tilsvarende høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng.

Det fremgår av innsendt dokumentasjon at Sæthre gjennom korrespondansestudier ved NKI-skolen har fullført «Ventilation och luftkondisjonering II» og «Luftbehandling I». Av dokumentasjonen fremgår det videre hvilken karakter som er oppnådd i fagene. Etter sammenligning med andre utdanninger fra NKI-skolen vurderer direktoratet dette til å være enkeltkurs eller enkeltfag, som inngikk i studieforløp som resulterte i høyere fagingeniøreksamen med vitnemål. Det er ikke dokumentert at Sæthre har fullført og bestått utdanning som kan vurderes til høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng eller tilsvarende.

Til foretakets anførsel om at det er et generelt problem at gamle utdanningsystem ikke godkjennes, vil direktoratet bemerke at begrepet «tilsvarende utdanning», er ment å ta hensyn til utenlandsk utdanning og eldre utdanning som fulgte andre reformer, jf. SAK10 § 11-3 med tilhørende veiledning. Dette vil si at det kan vises til både nyere og eldre utdanninger ved søknad om sentral godkjenning, men det må dokumenteres at utdanning er fullført og bestått og at grad er oppnådd. Dette fremgår som nevnt ikke av innsendt dokumentasjon fra NKI-skolen.

I tillegg til utdanning tilhørende Sæthre er det som nevnt dokumentert ansatte med mesterbrev som blikkenslagermester, svennebrev i kobber- og blikkenslagerfaget, i tillegg til en oversatt utgave av et svennebrev som VVS-installatør fra Tyskland. Ingen av disse utdanningene oppfyller kravet til utdanningsnivå for omsøkt godkjenningssområde.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Forholdet til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3

Overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3 innebærer at foretak som søker fornyelse av sin sentrale godkjenning kan vurderes etter de mer lempelige kompetansekravene som gjaldt før 1. januar 2016.

Selv om Walther Sæthre & Co AS ikke oppfylte kravet til nødvendig utdanningsnivå, fant direktoratet grunnlag for å innvilge prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2 i henhold til overgangsbestemmelsen i SAK10 § 20-3. Det ble da foretatt en helhetsvurdering av at foretaket hadde vist til relevant og langvarig praksis, samt at foretaket har hatt sentral godkjenning for dette godkjenningssområdet tidligere og søkte fornyelse av godkjenningen. Foretaket ble samtidig opplyst om at dersom de innen 1.juli 2022 ikke oppfyller kvalifikasjonskravene fullt ut, fatter direktoratet vedtak om bortfall av godkjenningen for dette godkjenningssområdet i tiltaksklasse 2.

Til foretakets anførsel om at bedriftene må få tilstrekkelig med tid til å gjennomføre de nødvendige endringene i organisasjonen, vil direktoratet bemerke at overgangsbestemmelsen ble innført i 2016 nettopp på grunn av at foretakene skulle få tid til å oppgradere sin formalkompetanse og tilpasse seg regelverket.

Det informeres samtidig om at perioden for overgangsbestemmelsen nå er forlenget, og derfor gjelder til 1.juli 2023.

Direktoratet er ikke gitt anledning til å gi dispensasjoner fra vilkårene i overgangsbestemmelsen og la foretak som ikke tilfredsstillt formalkravene etter 01.juli.2023 få beholde sin sentrale godkjenning. Direktoratet finner derfor ikke grunnlag for å ta klagen til følge.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Walther Sæthre & Co AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har faglig ledelse med utdanning tilsvarende høyere fagskolegrad eller ingeniørgrad, og at utdanningskravet for prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2 ikke er oppfylt. Dersom foretaket ikke oppfylder kvalifikasjonskravene fullt ut innen 1.juli 2023, vil direktoratet fatte vedtak om bortfall av godkjenningen for prosjektering av ventilasjon- og klimainstallasjoner i tiltaksklasse 2. Direktoratet bemerker samtidig at foretaket har vist til faglig ledelse med mesterbrev i kobber- og blikkenslagerfaget som oppfylder kravet til relevant utdanning på tilstrekkelig nivå for godkjenningsområdet i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagede godkjenningsområdet.»

Sak 58/21 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Elektrovakuum AS (klagesaksnr. 21/5944).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1

I brev innsendt 25.08.2021 ble vedtak av 05.08.2021 påklaget ved Knut Valmot. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 01.07.2021 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 05.08.2021 avsto direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av konstruksjonssikkerhet i tiltaksklasse 1
- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1

Avslaget for utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1 ble begrunnet med at foretaket ikke dokumenterte tilstrekkelig relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3, 11-4 og 13-5 tredje ledd bokstav j og tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Elektrovakuum AS fikk sentral godkjenning første gang i 1998. I perioden 13.09.2018 – 04.08.2021 hadde foretaket sentral godkjenning for det påklagede godkjenningsområdet utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1, i tillegg til ansvarlig søker i tiltaksklasse 1.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 16 inntektsmottakere og ligger i Halden kommune. Knut Valmot er faglig leder. Han har i 1979 fullført ingeniørutdanning ved Oslo Ingeniørhøgskole sin maskinavdeling, studieretning for produksjonsteknikk (driftsteknikk). Han er også bedriftsøkonom fra BI (Bedriftsøkonomisk Institutt) fra 1984.

Foretaket har sin virksomhet innen formidling og salg av skilt, produkter og lignende som står i forbindelse med dette. Selskapet skal herunder delta i andre selskaper. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 46.694 Engroshandel med maskiner og utstyr til handel, transport og tjenesteyting ellers.

Saksgang

01.07.2021 Søknad

05.08.2021 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

25.05.2021 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket ved Knut Valmot skriver at de i søknaden har vært mer fokusert på prosjektering og at behørig dokumentasjon vedrørende utførelse ble uteglemt. Videre informeres det om at Elektrovakuum AS er leverandør av skilt og lysreklame og har hatt sentral godkjenning for godkjenningssområdet utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning siden 2006.

Knut Valmot anfører at montasjearbeidet utføres av: Arnt Ivar Ladegård - skiltmontør ansatt i foretaket siden 1989, Gjermund Martinsen – utdannet tømmer og ansatt som kombinert montasjeleder og montør siden 2018 samt Bjørn Andersen – ansatt siden 1990, først som platearbeider i fabrikken og deretter i administrasjonen, for tiden kombinert lagleder og montør.

Det er også vedlagt flere referanseprosjekter som gjelder estetisk utforming og tekniske beskrivelser samt utførelse av fasadeskilt. I den forbindelse orienteres det om at foretaket i siste treårsperiode har fått godkjent og montert 278 lignende tiltak.

Avslutningsvis skriver Knut Valmot at det i fremtiden ville vært ønskelig at et tilpasset fagområde for skiltbransjen ble etablert.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningssområdet utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningssområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningssområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 er svenne- eller fagbrev, eller tilsvarende, med tilhørende to års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være fagbrev i glass-, ventilasjons- og blikkenslager-, tømmer- eller platearbeiderfaget.

Foretaket har dokumentert å ha ansatt, Knut Valmot, med maskiningeniørutdanning, studieretning innen produksjonsteknikk (driftsteknikk). Maskiningeniøren anses som tilstrekkelig relevant utdanning for utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning.

«Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsrådets faglige innhold fremgår av SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav j med tilhørende veiledning. For funksjon ansvarlig utførende i tiltaksklasse 1 må foretaket dokumentere minimum to års relevant praksis med godkjenningsområdet, jf. SAK10 § 11-3.

Eksempler på montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1 kan være:

- lette transparente takkonstruksjoner inntil 5 m spennvidde,
- innglassing av balkonger eller verandaer,
- fasadekledning av byggverk inntil tre etasjer.

Foretaket har tidligere vist til flere referanseprosjekter som streker seg fra 2015 til 2020:

- 2015, Bergen, kommunes saksnr.201430892, gnr.116 og bnr.182: Ansvarlig søker, prosjekterende og utførende for montering av nye skilter for Quality Hotel Edvard Grieg.
- 2018, Oslo, kommunes saksnr. 201710282, gnr.208 og bnr.839: Ansvarlig søker, prosjekterende og utførende for oppføring av nye fasadeskilter på kontorbygg - Sparebank 1 Østlandet.
- 2018, Oslo, kommunes saksnr. 201712254, gnr.207 og bnr.458: Ansvarlig prosjekterende og utførende for skilt for Clarion Hotel.
- 2020, Oslo, kommunes saksnr. 201509887, gnr.207 og bnr.90: Ansvarlig søker, prosjekterende og utførende for oppføring av skilter for Comfort Hotel.

I klagen har foretaket ytterligere vist til følgende referanseprosjekter:

- 2020, Oslo, kommunes saksnr. 201918853: Ansvarlig søker, estetisk utforming og tekniske beskrivelser samt utførelse av fasadeskilt for Bislett stadion.
- 2020, Oslo, kommunes saksnr. 202017316: Ansvarlig søker, estetisk utforming og tekniske beskrivelser samt utførelse av pylon-skilt i området, Holmenkollen nasjonalanlegg for hopp.

- 2020, Fredrikstad, kommunes saksnr. 2020/7465-2-593221/2020-JOHB: Ansvarlig søker, estetisk utforming og tekniske beskrivelser samt utførelse av fasadeskilt for Maxbo.
- 2020, Fredrikstad, kommunes saksnr. 2020/7465-7-104041/2020-JOHB: Ansvarlig søker, estetisk utforming og tekniske beskrivelser samt utførende av pylon-skilt for Maxbo.

Direktoratet vurderer at referanseprosjektene har elementer som er relevante for godkjenningssområdet, men praksisen det er vist til, herunder oppføring av virksomhetsskilt i form av fasadeskilt og frittstående skilt, dekker ikke det vesentligste av godkjenningssområdets faglige innhold, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav j.

Direktoratet har merket seg at Elektrovakuum AS tidligere har hatt sentral godkjenning for det påklagede godkjenningssområdet. Direktoratet kan heller ikke se at foretaket i tidligere søknader har vist til praksis utover montering av skilt.

Kravet til praksis er dermed ikke oppfylt.»

«Forholdet mellom sentral godkjenning og erklæring av ansvarsrett

Direktoratet ønsker å opplyse om forskjellen mellom sentral godkjenning og erklæring av ansvarsrett i det enkelte tiltaket. Ved erklæring av ansvarsrett kan foretaket erklære ansvar for et mindre avgrenset fagområde, mens det ved søknad om sentral godkjenning må dokumenteres praksis som dekker bredden av arbeidsoppgavene som godkjenningssområdene omfatter. For tilfeller hvor foretak ikke kan dokumentere tilstrekkelig bred praksis med godkjenningssområdene, vil ikke kravet til praksis være oppfylt for å få innvilget sentral godkjenning. Foretak er da henvist til å erklære ansvarsrett i konkrete tiltak for mindre avgrensede fagområder.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Elektrovakuum AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningssområdet utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagede godkjenningssområdet.»

Sak 59/21 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra AZ Gartner AS (klagesaksnr. 21/6243).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Prosjektering av Arkitektur i tiltaksklasse 1

I brev datert 02.09.2021 ble vedtak av 12.08.2021 påklaget av AZ GARTNER AS ved Knut Helge Brevik. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 09.07.2021 søknad om fornyelse og endring av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 12.08.2021 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Søker (for alle typer tiltak) i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av Veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av Arkitektur i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Plasstøpte betongkonstruksjoner i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Tømrerarbeid og montering av trekonstruksjoner i tiltaksklasse 1

For det påklagede godkjenningsområdet ble avslaget begrunnet med at det ikke var dokumentert tilstrekkelig relevant utdanning, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning. For funksjonen prosjekterende i tiltaksklasse 1 er det krav til utdanningsnivå tilsvarende mesterbrev med tilhørende 4 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3.

I den nærmere begrunnelsen ble det vist til at relevant utdanning for fagområdet prosjektering av arkitektur for eksempel vil være utdanning innen tømmerfaget. Foretaket hadde vist til å ha faglig leder med yrkesbevis som anleggsmaskinfører og mesterbrev som anleggsgartner. Etter direktoratets vurdering anses ikke denne utdanningen å være tilstrekkelig relevant, sett opp mot godkjenningsområdets faglige innhold. Foretaket hadde som en følge av dette heller ikke dokumentert tilstrekkelig praksis, jf. SAK10 §§ 11-3 og 11-5, da praksisen ikke anses relevant fordi praksisen ikke bygger på utdanningen som kreves.

Generelle opplysninger om foretaket

AZ GARTNER AS fikk sentral godkjenning første gang 11.05.2009. Foretaket har hatt sentral godkjenning i fire perioder. I perioden 10.09.2018 – 11.08.2021 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene

- Ansvarlig søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Veg, utearealer og landskapsutforming i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av Miljøsanering i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Veg- og grunnarbeider i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Landskapsutforming i tiltaksklasse 2
- Utførelse av Vannforsynings- og avløpsanlegg i tiltaksklasse 1
- Utførelse av Riving og miljøsanering i tiltaksklasse 1

Foretaket har ikke tidligere hatt sentral godkjenning for prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 1 inntektsmottaker og ligger i Frostad i Trøndelag fylke. Knut Helge Brevik er daglig leder. Han har tidligere dokumentert yrkesbevis som anleggsmaskinfører fra 1987, fagbrev som anleggsgartner fra 1990 og mesterbrev som anleggsgartner fra 1993.

Foretaket har sin virksomhet som entreprenør innen bygg og anlegg og anleggsgartnerivirksomhet og det som dertil står i forbindelse, herunder å delta i andre selskaper. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.120 Grunnarbeid.

Saksgang

09.07.2021 Søknad

12.08.2021 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

02.09.2021 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Knut Helge Brevik har begrunnet klagen med at han har drevet med prosjektering av arkitektur i mange år. Han skriver at dette ikke var godt dokumentert i søknaden, og har derfor i et følgebrev til klagen redegjort for ytterligere erfaring fra godkjenningssområdet arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 1.

Det er i følgebrevet til klagen, gjennom seks punkter, vist til faglig leders erfaring fra prosjektering av bygninger. Dette er gjort gjennom korte beskrivelser, men hvor det refereres til erfaring fra prosjektering av boliger og fritidsboliger i et stort antall. Tiltakene er ikke oppgitt med referanse til tiltakenes adresse eller liknende. Minst ett av tiltakene er imidlertid identifiserbart på bakgrunn av beskrivelsen, faglig leders egen bolig slutført i 2013.

Faglig leder har redegjort for at han for mange år siden drev foretaket Polarlaft, et byggefirma hvor han prosjekterte laftehytter/-hus og sto ansvarlig for oppføring av byggene. Det er oppgitt at foretaket sto for oppføring av omkring 30 bygninger i Trøndelag-området.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningssområdet Prosjektering av Arkitektur i tiltaksklasse 1.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningssområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningssområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Prosjektering av Arkitektur i tiltaksklasse 1

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med tilhørende 4 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningssområdet vil for eksempel være mesterbrev innen tømmerfaget eller teknisk fagskole med linjefag bygg.

Foretaket har dokumentert at Knut Helge Brevik har mesterbrev som anleggsgartner fra 1993. Forut for dette har faglig leder yrkesbevis som anleggsmaskinfører fra 1987 og fagbrev som anleggsgartner fra 1990. Dette er dokumentert i tidligere søknader om sentral

godkjenning. Mesterbrevet oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå for prosjekterende i tiltaksklasse 1. I tillegg til å være på nødvendig nivå, må mesterbrevet også være tilstrekkelig relevant for det påklagede godkjenningsområdet.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningsområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Arkitekturprosjektering av bygninger, anlegg eller konstruksjoner omfatter arkitektonisk utforming av nytt eller endring av eksisterende tiltak, hvor krav til visuelle kvaliteter, funksjonelle og miljømessige forhold, samt byggverkets kompleksitet og/eller tilpasningsbehov til omgivelser er avgjørende for fastsettelse av tiltaksklasse. Oppgaven omfatter også utarbeidelse av situasjonsplan med plassering av tiltaket på tomten, og prosjektering av utomhusarealer herunder veg og parkeringsplass, samt universell utforming (UU) av utomhusområder og planløsning i bygget.

Arkitekturprosjektering i tiltaksklasse 1 omfatter arkitektonisk utforming av nytt eller endring av eksisterende tiltak med liten vanskelighetsgrad eller kompleksitet. Godkjenningen gjelder for bygninger inntil 500 m² BRA, og større industri eller lagerbygg med enkel planløsning samt endringer i eksisterende byggverk der byggverket i seg selv ikke representerer stor arkitektonisk verdi.

Godkjenningsområdet omfatter enkel prosjektering innen følgende fagområder etter byggteknisk forskrift: arkitektonisk utforming, konstruksjonssikkerhet, sikkerhet ved brann, planløsning, miljø og helse, og bygningsfysikk, energi og lydforhold, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav a og tilhørende veiledning.

For at en utdanning skal anses som relevant for dette godkjenningsområdet er det avgjørende at utdanningen innehar en tilstrekkelig mengde byggtekniske fag samt forståelse av grensesnitt mellom ulike fagområder i et bygg. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev i tømmerfaget eller teknisk fagskole med linjefag bygg. Fag knyttet til funksjon og design, herunder estetisk planlegging og utforming, vil også kunne inngå som relevante momenter i relevansvurderingen.

Foretaket har dokumentert at daglig leder har mesterbrev i anleggsgartnerfaget. Denne utdanningen er ikke relevant for godkjenningsområdet, da utdanning i anleggsgartnerfaget ikke innehar opplæring i fagområder knyttet til eksempelvis byggverkets oppbygning, konstruksjonssikkerhet, bygningsfysikk, arkitektonisk utforming eller planløsning.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Krav til praksis

Som en følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at selv om foretaket i klageomgangen har redegjort for praksis med arbeider som omfattes av godkjenningsområdet over lang tid, så er det ikke anledning til å la praksis veie opp for manglende relevant utdanning. Praksis skal bygge på den utdanningen som kreves, jf. SAK10 § 11-3.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at AZ GARTNER AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet Prosjektering av Arkitektur i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagede godkjenningsområdet.»

Sak 60/21 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Simcon Elektro AS (klagesaksnr. 21/6316).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 2
- Utførelse av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3
- Utførelse av ledesystem i tiltaksklasse 3

I brev datert 07.09.2021 ble vedtak av 24.08.2021 påklaget ved Kim Espen Friskilæ. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 05.08.2021 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 24.08.2021 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 2
- Prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 2
- Utførelse av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3
- Utførelse av ledesystem i tiltaksklasse 3

Avslaget for godkjenningsområdene prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 2 og prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 2 ble begrunnet med at foretaket ikke dokumenterte tilstrekkelig praksislengde, jf. byggesaksforskriften (SAK10) § 11-3 og tilhørende veiledning. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene i tiltaksklasse 1.

Avslaget for godkjenningsområdene utførelse av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3 og utførelse av ledesystem i tiltaksklasse 3 ble begrunnet med at foretaket ikke dokumenterte tilstrekkelig oppdatert praksis, jf. SAK10 § 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning. Direktoratet fant heller ikke grunnlag for å innvilge godkjenningsområdene i en lavere tiltaksklasse.

Godkjenningsområder innvilget i klagesaksomgangen

Direktoratet tar klagen til følge når det gjelder godkjenningsområdene utførelse av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 2 og utførelse av ledesystem i tiltaksklasse 2. Det vil si at foretaket har fått innvilget disse godkjenningsområdene. Det ble ved avgjørelsen sett hen til foretakets oppdatert informasjon vedrørende dets rolle i prosjektene oppført på CV-en til Kim Espen Friskilæ.

Generelle opplysninger om foretaket

Simcon Elektro AS har ikke hatt sentral godkjenning tidligere.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 7 inntektsmottakere og ligger i Trondheim. Kim Espen Friskilæ er daglig leder. Han har fagbrev i elektrikerfaget fra 2007, teknisk fagskoleutdanning innen elkraft fra 2011, elektroinstallatørbevis fra 2012 samt diverse kurs og sertifikater.

Foretaket har sin virksomhet innen elektrotekniske installasjoner, konsulenttjenester, RIE og ITB. Til informasjon står RIE for rådgivende ingeniør elektroteknikk, mens ITB står for for Integrerte Tekniske Bygningsinstallasjoner, og er en betegnelse på teknikk som knytter funksjoner mellom systemer sammen for å lage bedre styring, overvåking eller nye fellesfunksjoner i et teknisk anlegg.

Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 43.210 Elektrisk installasjonsarbeid.

Saksgang

05.08.2021 Søknad

20.08.2021 Innhenting av tilleggsopplysninger

23.08.2021 Tilleggsdokumentasjon fra foretaket; næringspolitisk nyhetsbrev

24.08.2021 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

07.09.2021 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket ved Kim Espen Friskilæ skriver at når det gjelder praksis har han 2,5 år som lærling med arbeid på større og mindre brann- og nødlýsanlegg, 3 år som elektriker med arbeid på større og mindre brann- og nødlýsanlegg, 6 år med prosjektering av brann- og nødlýsanlegg på mindre og større bygg samt 6 år med kontroll av brann- og nødlýsanlegg på mindre og større bygg.

Han anfører at han, i tillegg til formell utdanning – teknisk fagskole elkraft, også innehar FG 750 godkjenning for prosjektering og kontroll av brannalarmanlegg, utstedt av teknologisk institutt samt FG 750 godkjenning for kontroll av brannalarmanlegg, utstedt av KIWA. Elektroinstallatørprøven har han bestått i 2012. I klagen er det vedlagt CV for Friskilæ med opplysninger om ansettelse, utdanning, etterutdanning/kurs og referanseprosjekter.

Med bakgrunn i det ovenfornevnte ber foretaket om at de påklagede godkjenningssområdene vurderes på nytt.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningssområdene prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 2,

prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 2, utførelse av installasjon av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3 og utførelse av installasjon av ledesystem i tiltaksklasse 3.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Samlet vurdering for godkjenningsområdene:

- **Prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 2**
- **Prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 2**

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 2 er høyere fagskolegrad eller tilsvarende, med tilhørende 10 års relevant praksis, eller bachelor eller tilsvarende, med tilhørende 6 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være teknisk fagskole eller bachelorgrad elektro.

Foretaket har i søknadsomgangen dokumentert at Kim Espen Friskilæ har fullført teknisk fagskoleutdanning innen elkraft.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Fagområdet omfatter prosjektering av brannalarmanlegg, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav q. Tiltaksklasse for prosjektering av brannalarmanlegg, vil være avhengig av bygningens risikoklasse (RKL) og brannklasse (BKL), jf. veiledning til byggteknisk forskrift § 11-2 tabell 1, og § 11-3 tabell 1, samt størrelse av bygningen. Prosjektering av brannalarmanlegg skal angi nødvendige ytelser for produkter og komponenter som inngår i installasjonen. Det skal ellers legges til grunn brannkonsept og branntegninger med rømningsforhold for plassering av disse i bygningen. For oppfyllelse av krav om brannalarmanlegg må veiledning til byggteknisk forskrift §§ 11-12 legges til grunn.

Veiledningen henviser til:

- NS 3960:2013 Brannalarmanlegg - Prosjektering, installasjon, drift og vedlikehold og
- NS-EN 54-serien om brannalarmanlegg

Foretaket må ha dokumentert kompetanse til å prosjektere etter disse standardene eller tilsvarende standarder.

Prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 2 omfatter bygninger i risikoklasse 1-4 som er i brannklasse 2 og bygninger i risikoklasse 5 og 6 som er i brannklasse 1.

Prosjektering av ledesystem skal angi nødvendige ytelser for produkter og komponenter som inngår i installasjonen, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav r. Prosjekteringen skal baseres på brannkonsept og branntegninger for bygningen. Et ledesystem kan omfatte markeringsskilt, retningsskilt, ledelinjer og nødllys. Komponenter i systemet kan være elektriske, belyste eller etterlysende. For oppfyllelse av krav om ledesystem må veiledning til byggteknisk forskrift §§ 11-12 legges til grunn. Ledesystem prosjekteres i samsvar med NS 3926 Visuelle ledesystemer for rømning i byggverk. Foretaket må ha dokumentert kompetanse til å prosjektere etter denne standarden eller tilsvarende standard.

Prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 2 omfatter bygninger i risikoklasse 1-4 som er i brannklasse 2 og bygninger i risikoklasse 5 og 6 som er i brannklasse 1.

Foretaket har teknisk fagskole bygg og må dermed dokumentere 10 års relevant praksis, jf. SAK10 § 11-3.

For godkjenningssområdene har foretaket i søknadsomgangen vist til arbeidserfaring fra Skanska Tekniske Entrepriser AS, herunder fire referanseprosjekter hvor Kim Espen Friskilæ har vært prosjekterende for brannalarmanlegg og ledesystem:

- 2016: Staup Helsehus Levanger, Staup 2, 7603 Levanger, med gnr. 1 og bnr.1.
- 2015: Veitvet barne- og ungdomsskole Oslo, Veitvetveien 21, 0596 Oslo, med gnr. 89 og bnr.37.
- 2014: Scandic Havet Bodø – hotell, Tollbugata 5, 8006 Bodø, med gnr.138 og bnr.3817.
- 2012: Clarion hotell & Congress Trondheim, Brattørkaia 1, 7010 Trondheim, med gnr. 439 og bnr. 198.

Prosjektene er vurdert som relevante for godkjenningssområdene og dokumenterer fem års praksis.

Direktoratet har i brev datert 20.08.2021 bedt foretaket om å oppdatere søknaden med flere referanseprosjekter som dokumenterer tilstrekkelig praksislengde innen alle godkjenningssområdene. Foretaket har oppdatert søknaden, men har etter direktoratets vurdering ikke klart å tydeliggjøre at det har tilstrekkelig praksislengde innen de påklagede godkjenningssområdene.

I klageomgangen har ikke foretaket vist til flere referanseprosjekter, utenom det som ble vist til i søknaden. Direktoratet vil her også opplyse om at kontrolloppgaver foretaket har vist til er tatt i betraktning, men at det alene ikke anses som dekkende for godkjenningssområdene.

Krav til praksis, herunder praksislengde, er dermed ikke oppfylt.

Samlet vurdering for godkjenningsområdene:

- **Utførelse av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3**
- **Utførelse av ledesystem i tiltaksklasse 3**

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 3 er høyere fagskolegrad eller tilsvarende, med tilhørende 8 års relevant praksis, eller bachelor eller tilsvarende, med tilhørende 5 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for disse godkjenningsområdene vil for eksempel være teknisk fagskole eller bachelorgrad elektro.

Foretaket har i søknadsomgangen dokumentert at Kim Espen Friskilæ har fullført teknisk fagskoleutdanning innen elkraft.

Utdanningskravet er dermed oppfylt.

Krav til praksis

Godkjenningsområdet utførelse av brannalarmanlegg omfatter installasjon av brannalarmanlegg, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav m. Tiltaksklasse for utførelse vil være avhengig av bygningens risikoklasse (RKL) og brannklasse (BKL), jf. veiledning til byggteknisk forskrift § 11-2 tabell 1, og § 11-3 tabell 1, samt størrelse på bygningen.

Godkjenningsområdet utførelse av ledesystem omfatter installasjon av ledelyssystem, jf. SAK10 § 13-5 tredje ledd bokstav n. Tiltaksklasse for utførelse vil være avhengig av bygningens risikoklasse (RKL) og brannklasse (BKL), jf. veiledning til byggteknisk forskrift § 11-2 tabell 1, og § 11-3 tabell 1, samt størrelse på bygningen. Et ledesystem kan omfatte markeringsskilt, retningsskilt, ledelinjer og nødlys. Komponenter i systemet kan være elektriske, belyste eller etterlysende.

Godkjenningsområdene i tiltaksklasse 3 omfatter installasjon av ledesystem i store bygninger i risikoklasse 1-6 i brannklasse 3, store bygninger i risikoklasse 5-6 i brannklasse 2 og bygninger i brannklasse 4.

Foretaket har teknisk fagskole bygg og må dermed dokumentere 8 års relevant praksis, jf. SAK10 § 11-3.

For godkjenningsområdene har Kim Espen Friskilæ i søknadsomgangen vist til arbeidserfaring fra Jan R. Henriksen AS, herunder tre referanseprosjekter fra 2006. I disse prosjektene var dette foretaket ansvarlig for utskiftning av eksisterende brannalarmanlegg i eksisterende sykehjem i det ene prosjektet, og ansvarlig for installasjon av brannalarmanlegg i nytt museum samt nytt kjøpesenter i de to andre prosjektene.

Kim Espen Friskilæ har fått fagbrev i elektrofaget i 2007. Relevant praksis vil imidlertid si at den bygger på den utdanningen som kreves, jf. SAK10 § 11-3. Referanseprosjektene fra 2006 kan derfor ikke legges til grunn. Unntak fra denne regelen gjelder der foretakets faglige ledelse har tatt videreutdanning, praksiskandidater som har fag- eller svennebrev etter opplæringslova eller mesterbrev innvilget etter forskrift om søknad om mesterbrev på bakgrunn av realkompetanse. Da skal hvert år med relevant praksis som er opparbeidet før videreutdanningen, fag- eller svennebrevet etter opplæringslova eller mesterbrev på bakgrunn av realkompetanse godskrives med et 1/2 år ved søknad om sentral godkjenning, jf. SAK10 § 11-3 med veiledning til andre og tredje ledd.

I klageomgangen, etter telefonsamtale med direktoratet 24.09.2021, har Kim Espen Friskilæ i e-post av 28.09.2021 sendt inn en oppdatert informasjon vedrørende hans rolle i referanseprosjektene som er oppført på hans CV.

I e-posten opplyser han om at han som ITB-ansvarlig har vært med gjennom hele prosjekteringsfasen i prosjektene for å sikre at alle lover, forskrifter, normer og standarder følges - det kontrolleres systemskjema, plantegninger, funksjonsbeskrivelser og grensesnitt mellom alle fag. I sluttfasen av prosjektene har han stått som ansvarlig for planlegging og utførelse av fullskalatester for brann-, rømnings- og sikkerhetsfunksjoner i bygget. Som byggeleder har han blitt faset videre fra prosjekteringsfase og ut til byggeplass for å følge opp fremdrift, kvalitet på faglig utførelse og at installasjoner er montert iht. det som er prosjektert.

ITB-ansvarlig er en viktig rolle som skal være bindeleddet mellom de ulike funksjonene og aktørene. Den skal være et kontrollorgan og en ressurs som skal sørge for at tekniske løsninger blir ivaretatt i alle faser av et byggeprosjekt, helt fra forprosjekt til overlevering. ITB-ansvarlig hjelper med å definere og nå mål, tilrettelegge for samspill og iverksette tiltak ved behov.

ITB-ansvarlig kan i flere tilfeller få oppgaver som går ut over standarden. Dette kan være der hvor byggherre ønsker en faglig kontroll samtidig med rollen som fasilitator gjennom prosjektet. Typisk kan det være en person som har god erfaring med automatikk fra VVS- eller elektrofag, og derfor kan gi faglig støtte i tillegg til ITB-rollen.

I følgende referanseprosjekter har han hatt en rolle som ITB-ansvarlig samt byggeleder for utførelse av installasjon av brannalarmanlegg og ledesystem:

- 2021: Nutrimar Orkanger - bygg for slakteavfall, Havneveien 41, 7300 Orkanger, gnr.257, bnr.340. Tiltaksklasse 1.
- 2021: Fønix norsk kylling Orkanger – slakteri, Havneveien 43, 7300 Orkanger, gnr.257, bnr.340. Tiltaksklasse 2.
- 2020: Olavsgården mestringssenter Trondheim – rehabiliteringssenter, Thoning Owesens gate 20, 7044 Trondheim, gnr. 7, bnr.106. Tiltaksklasse 2.

- 2019: Valnesfjordsskole, Skolevein 6, 8215 Valnesfjord, gnr.56, bnr.23. Tiltaksklasse 3.
- 2018: LHL-sykehuset Gardemoen, Ragnar Strøms vei 10, 2067 Jessheim, gnr.136, bnr.158. Tiltaksklasse 3.
- 2017: Driftsbygg Flesland Bergen – verksted, Flyplassvegen 455, 5258 Blomsterdalen, gnr. 109, bnr.226. Tiltaksklasse 1.
- 2016: Åsane næringspark Bergen -industri, Langarinden 16, 5132 Bergen, gnr.203, bnr.53. Tiltaksklasse 2.
- 2015: Veitvet barne- og ungdomsskole Oslo, Veitvetveien 21, 0596 Oslo, gnr. 89, bnr.37. Tiltaksklasse 3.
- 2014: Scandic Havet Bodø – hotell, Tollbugata 5, 8006 Bodø, gnr.138, bnr.3817. Tiltaksklasse 3.

Å skulle forestå faglig ledelse av arbeidene innebærer ikke nødvendigvis at man må stå for utførelsen selv, men at man må lede arbeidene og inngå i en øverste kvalitetssikringsrolle.

Direktoratet vurderer dermed disse prosjektene som relevante for de påklagede godkjenningssområdene, men når det gjelder tiltaksklasse 3 dokumenterer de fem års praksis (prosjektene utført i perioden 2014-2019). Godkjenningssområdene i tiltaksklasse 2 er innvilget i klagesaksomgangen.

Krav til praksis, herunder praksislengde for tiltaksklasse 3, er dermed ikke oppfylt.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Simcon Elektro AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningssområdene prosjektering av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 2, prosjektering av ledesystem i tiltaksklasse 2, utførelse av brannalarmanlegg i tiltaksklasse 3 og utførelse av ledesystem i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningssområdene.»

Sak 61/21 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Nidaros Oppmåling AS (klagesaksnr. 21/6437).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 3

I brev datert 10.09.2021 ble vedtak av 20.08.2021 påklaget ved Ola Aspmodal. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 28.06.2021 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 20.08.2021 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområder ble innvilget:

- Oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 2
- Utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 3

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 3

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke dokumenterte tilstrekkelig relevant utdanning på det nivået som kreves, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2, 11-3 og 11-5 med tilhørende veiledning. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om i tiltaksklasse 3, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd. Direktoratet fant imidlertid grunnlag for å innvilge godkjenningsområdet i tiltaksklasse 2.

Generelle opplysninger om foretaket

Nidaros Oppmåling AS fikk sentral godkjenning første gang i 2003. I perioden 03.09.2018 – 19.08.2021 hadde foretaket sentral godkjenning for godkjenningsområdene oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 3 samt utførelse av innmåling og utstikking av tiltak i tiltaksklasse 3.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 12 inntektsmottakere og ligger i Trondheim. Ola Aspmodal er daglig leder. Det er ikke dokumentert utdanning for han. På foretakets organisasjonsplan er det oppført flere landmålere: Svein Erik Tangstad med VGK. II (videregående kurs) kart og oppmåling (prosjektkoordinator), Kjersti Høyvik med master i teknologi samt ett-års studium i landmåling samt bachelor i geomatikk (ansvarlig for oppfølging av ansvarsretter samt leder for kvalitetsstyringsystemet) og Ole Johan Aune med bachelor i ingeniørfag med studieretning husbyggingsteknikk.

Foretaket har sin virksomhet innen konsulent- og rådgivningstjenester innen kart og oppmåling og annet hva dermed står i forbindelse. Foretaket er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 71.123 Kart og oppmåling.

Saksgang

28.06.2021 Søknad

02.07.2021 Tilleggsinformasjon fra foretaket

20.08.2021 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

10.09.2021 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket ved Ola Aspmodal anfører at Nidaros Oppmåling AS har vært godkjent som prosjekterende i tiltaksklasse 3 siden mange år tilbake, og dette er et fagfelt de jobber med til daglig. Selv om de ikke har ansatte med masterutdanning innen dette fagfeltet, mener han bestemt at de er godt kvalifisert for denne typen av oppgaver.

Ola Aspmodal informerer om at foretaket har samlet en meget godt kvalifisert stab med medarbeidere med over 40- års erfaring innenfor geomatikkfaget, og jobber i dag med prosjekter hvor både kravet til plassering og høyder er kritiske. Han skriver videre at de aller fleste jobbene de har er innenfor områder beskrevet som tett bystruktur med strenge krav til både plassering og høyder. Foretaket mener at de utfører dette arbeidet slik som intensjonen er, og slik som det står skrevet i beskrivelsen av godkjenningsområdet.

Når det gjelder kravet om minimum masterutdanning og 8-års erfaring for å kunne bli godkjent innenfor dette godkjenningsområdet, stiller foretaket store spørsmål ved om det er nødvendig og realistisk å kreve. Det informeres videre at de har flere ansatte med utdanning fra teknisk fagskole kart- og oppmåling, og at de er fullt ut i stand til å utføre oppmålingsprosjektering i tiltaksklasse 3. De som et lite oppmålingsfirma klarer ikke å tiltrekke seg og holde på denne målgruppen, da arbeidsområdet blir for snevert. Det blir kun

de få store firmaene som klarer å holde på denne kompetansen. Foretaket informerer om at de har ansatt flere med master i geomatikk, men at de slutter etter ett eller to år for deretter å gå over til andre firma med et bredere arbeidsområde. Foretakets påstand er at en ikke trenger universitetsutdannelse og minimum 8 års erfaring for å utføre oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 3.

Avslutningsvis håper foretaket at direktoratet vil vurdere deres søknad på nytt . Hvis de ikke lenger blir godkjent i tiltaksklasse 3, vil mye av deres arbeidsgrunnlag falle bort, med de konsekvenser det vil medføre.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningssområdet oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 3.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningssområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningssområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 3

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 3 er utdanning på sivilingeniør-/masternivå, eller tilsvarende, med åtte års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 med tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningssområdet vil for eksempel være master i geomatikk eller master i bygg og/eller anlegg med relevante fag innen kart og oppmåling.

Foretaket har dokumentert å ha ansatt, Kjersti Høyvik, med fullført master i teknologi, linje for produktutvikling og produksjon, med masteroppgaven «Konstruksjon av brennstoffbeholder av aluminium».

Denne utdanningen oppfyller kravet til nødvendig utdanningsnivå. Spørsmålet blir derfor om den er relevant for det påklagede godkjenningssområdet.

Ved vurderingen av om utdanningen anses som relevant vil fagretning og fagkombinasjon være sentralt, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning. Et avgjørende moment vil være om utdanningens innhold og fagretning gjenspeiler det påklagede godkjenningssområdets innhold og arbeidsoppgaver.

Fagområdet oppmålingsteknisk prosjektering omfatter, jf. SAK10 § 13-5 andre ledd bokstav c vurdering av om det foreligger oppdatert offentlig kartgrunnlag med tilfredsstillende kvalitet, og om tiltakets foreslåtte plassering er kritisk i forhold til eiendomsgrenser, byggegrenser og

byggelinjer, mv. Videre omfatter fagområdet valg av kartgrunnlag for utarbeidelse av situasjonsplan og stikningsplan med oppmålingstekniske beregninger, fastsetting av toleransekrav, metode- og utstyrvalg tilpasset formålet og oppgaven (utstikkingsdata i plan og høyder) med utstikking av punkter i terrenget. Fagområdet omfatter vurdering av offentlig kartgrunnlag, forslag til plassering, valg av kartgrunnlag for situasjonsplan, utarbeidelse av stikningsplan og koordinatlistene, dokumentasjon av toleransekrav og angivelse av metode og utstyrvalg.

Godkjenningssområdet i tiltaksklasse 3 omfatter prosjektering der plangrunnlag, kartgrunnlag (situasjonskart) har forskjellig datum, koordinatsystem og/eller kartprojeksjon og forutsetter utarbeidet en stikningsplan som er homogen innenfor prosjekteringsområdet og toleransekrav til utstikkingen verifisert ved overbestemmelse gjennom uavhengige målinger.

Oppmålingstekniske beregninger i områder i tett bystruktur, hvor krav til høyder og minste avstander er kritisk for å oppfylle krav til plangrunnlaget med bestemmelser. Godkjenningssområdet gjelder også tiltak med mange stikningspunkter, og med ulike kotehøyder.

Det fremgår av vitnemålet at utdanningen inneholder maskintekniske fag og er rettet mot produktutvikling, herunder arbeid i utviklingsprosjekter i industrien - og da først og fremst vareproduserende industri.

Direktoratet kan ikke se at utdanningen inneholder relevante elementer for kart og oppmåling og derfor finner at den ikke er tilstrekkelig relevant for det påklagede godkjenningssområdet.

Foretaket har også dokumentert at Kjersti Høyvik har fullført årsstudium i landmåling samt bachelor i geomatikk som er relevante utdanninger for godkjenningssområdet, men oppfyller ikke kravet til utdanningsnivå tilsvarende mastergrad. Godkjenningssområdet i tiltaksklasse 2 er innvilget i søknadsomgangen med bakgrunn i kompetansen til Ole Johan Aune.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Direktoratet har merket seg at foretaket tidligere har hatt det påklagede godkjenningssområdet, hvor foretaket dokumenterte ansatt med relevant utdanning på nødvendig utdanningsnivå. Vedkommende fremgår ikke lenger av foretakets organisasjonsplan.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til relevant utdanning på nødvendig utdanningsnivå ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at referanseprosjektene foretaket har vist til i seg selv gjelder arbeider som omfattes av det påklagede godkjenningssområdet, men relevant praksis

vil si at den normalt bygger på det utdanningsnivået som kreves, jf. SAK10 § 11-3 og til hørende veiledning. Hertil kommer også at direktoratet ikke har anledning til å la praksis veie opp manglende relevant utdanning på nødvendig utdanningsnivå.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Nidaros Oppmåling AS verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet oppmålingsteknisk prosjektering i tiltaksklasse 3.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagede godkjenningsområdet.»

Sak 62/21 Klage på vedtak om avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning fra Arkitekt Jone Vistnes (klagesaksnr. 21/6910).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om fornyelse av sentral godkjenning for følgende godkjenningsområder:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

I brev datert 28.09.2021 ble vedtak av 28.09.2021 påklaget av foretaket. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 02.08.2021 søknad om fornyelse av sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 28.09.2021 avslo direktoratet søknaden. Følgende godkjenningsområder ble ikke innvilget:

- Søker i tiltaksklasse 1
- Prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3. I den nærmere begrunnelsen ble det vist til at foretaket hadde dokumentert utdanning fra Fiuni School of Architecture and Design, og som ikke har et akkreditert studietilbud. Utdanningen oppfyller dermed ikke kravet til formell utdanning.

Videre ble avslaget begrunnet med at foretaket hadde restanser i form av forfalt og ubetalt skatt, jf. SAK10 § 13-1a første ledd bokstav c.

Generelle opplysninger om foretaket

Arkitekt Jone Vistnes fikk sentral godkjenning første gang 16.03.2009. Foretaket har hatt sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene siden 2012.

Foretaket er et enkeltpersonforetak som ligger i Stavanger kommune. Innehaver Jone Vistnes utgjør foretakets faglige ledelse. Han har dokumentert diplom fra Fiuni School of Architecture and Design fra 2008, hvor det fremgår at han har fullført tre + to års studium innen arkitektur og design.

Foretaket driver arkitektvirksomhet og er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 71.112 Arkitekttjenester vedrørende byggverk.

Saksgang

02.08.2021 Søknad

28.09.2021 Vedtak om sentral godkjenning

28.09.2021 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

Foretaket skriver i klagen at Vistnes har utdanning utover Fiuni School of Architecture and Design. Vistnes har benyttet sin sentrale godkjenning i sine prosjekter i alle år, og kommunene har godkjent hans utdanning den tid lokal godkjenning var virksom. Videre vises det til at restanser på skatt er betalt, og at Vistnes har deltatt og deltar på kurs ved Høgskolen i Vestlandet (HVL) innen temaene ansvarlig søker og planassistent.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for de påklagede godkjenningssområdene.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningssområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningssområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Seriøsitetsvilkår – krav til at foretaket ikke skal ha forfalt og ubetalt skatt, forskuddstrekk, arbeidsgiveravgift eller merverdiavgift

Seriøsitetsvilkårene i SAK10 § 13-1a innebærer blant annet at foretak som søker om eller har sentral godkjenning ikke skal ha forfalt og ubetalt skatt, forskuddstrekk, arbeidsgiveravgift eller merverdiavgift, jf. SAK10 § 13-1a første ledd bokstav c. Direktoratet innhenter automatisk skatteopplysninger fra Skatteetaten.

I vedtak av 28.09.2021 ble det vist til at foretaket hadde restanser i form av forfalt og ubetalt skatt.

I klagen skriver foretaket at restansene nå er betalt. Ved behandlingen av klagen har foretaket per 06.10.2021 ingen restanser.

Seriøsitetsvilkåret er dermed oppfylt.

Samlet vurdering av de påklagede godkjenningssområdene

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig søker i tiltaksklasse 1 og ansvarlig prosjekterende i tiltaksklasse 1 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med 4 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for de påklagede godkjenningssområdene vil for eksempel være mesterbrev i tømrerfaget eller teknisk fagskole innen bygg. Utdanning innen arkitektur vil også kunne være relevant.

Foretaket har dokumentert at faglig leder Jone Vistnes har diplom fra Fiuni School of Architecture and Design fra 2008, hvor det fremgår at han har fullført tre + to års studium innen arkitektur og design.

Byggesaksforskriften stiller krav om formell utdanning. En utdanning som ikke er godkjent av relevant utdanningsmyndighet, her NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen), kan ikke sies å oppfylle kravet til formell utdanning. Det er akkrediteringsmyndigheten som har spesialistkompetanse til å foreta konkrete vurderinger av studiekompetansen som oppnås

ved utdanningen. Fiuni School of Architecture and Design har ikke et akkreditert studietilbud. Direktoratet finner derfor ikke at den dokumentere utdanningen oppfyller forskriftens krav til formell utdanning.

I klagen har foretaket i tillegg lagt ved karakterutskrift som viser oppnådde resultater ved Universitet for miljø- og biovitenskap innen studieprogram arealplanlegging og eiendomsfag, med 72 oppnådde poeng. Det er ikke dokumentert en fullført og bestått utdanning i form av vitnemål eller lignende. Direktoratet vurderer at foretaket må kunne vise til en fullført utdanning i form av vitnemål eller lignende dokumentasjon på fullført utdanning for at kravet til nødvendig utdanningsnivå skal anses oppfylt. Dette er også stadfestet av Klagenemnda for sentral godkjenning flere ganger, ref. blant annet nemndas saksnummer 218/17, 142/18 og 13/20.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

Direktoratet har merket seg at foretaket har hatt sentral godkjenning for de påklagede godkjenningsområdene i flere perioder. Direktoratet har derfor sett hen til tidligere dokumentasjon, men kan heller ikke se at det her er dokumentert formell utdanning. Det er også i disse søknadene dokumentert utdanning fra Fiuni School og Architecture and Design. Den sentrale godkjenningen synes derfor å være gitt uten at forskriftens krav til formell utdanning var oppfylt.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet bemerker likevel kort at selv om foretaket har vist til arbeider som omfattes av godkjenningsområdene, er det ikke anledning til å la praksis veie opp for manglende formell utdanning, jf. SAK10 § 11-3.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Arkitekt Jone Vistnes verken i søknaden eller i klagesaksomgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdene søker i tiltaksklasse 1 og prosjektering av arkitektur i tiltaksklasse 1.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for de påklagede godkjenningsområdene.»

Sak 63/21 Klage på vedtak om avslag på søknad om sentral godkjenning fra Hubro Glass og Aluminium AS (klagesaksnr. 21/6959).

Klagenemnda viser til oversendelse av saken fra direktoratet. Klagenemnda kan prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. fvl. § 34.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. byggesaksforskriften § 13-10.

Klagenemnda er i det alt vesentlige og i resultatet enig med direktoratet. Det hitsettes fra direktoratets redegjørelse, vurdering og vedtak:

«Klagen gjelder

Klagen gjelder avslag på søknad om sentral godkjenning for følgende godkjenningsområde:

- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2

I brev datert 29.09.2021 ble vedtak av 29.09.2021 påklaget ved daglig leder Oddvar Åkesson. Klagen er rettidig, jf. forvaltningsloven § 29.

Bakgrunn

Direktoratet for byggkvalitet mottok 24.08.2021 søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett.

I vedtak datert 29.09.2021 avslo direktoratet delvis søknaden. Følgende godkjenningsområde ble innvilget:

- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 1

Følgende godkjenningsområde ble ikke innvilget:

- Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2

Avslaget ble begrunnet med at foretaket ikke hadde dokumentert nødvendig utdanningsnivå, jf. byggesaksforskriften (SAK10) §§ 11-2 og 11-3. Foretaket hadde dermed ikke dokumentert at det hadde kvalifikasjoner som var tilpasset godkjenningsområdet det var søkt om i tiltaksklasse 2, jf. SAK10 § 11-1 andre ledd.

Generelle opplysninger om foretaket

Hubro Glass og Aluminium AS har ikke hatt sentral godkjenning tidligere.

Foretaket har ifølge Arbeidsgiver- og arbeidstakerregisteret 1 inntektsmottaker og ligger i Sola kommune. Oddvar Åkesson er daglig leder. Han har fagbrev som aluminiumskonstruksjonsarbeider fra 1992.

Foretaket har sin virksomhet innen leveranse, salg og prosjektering av glassfasader i aluminium, og er i Enhetsregisteret registrert med næringskoden 46.739 Engroshandel med byggevarer ikke nevnt annet sted.

Saksgang

24.08.2021 Søknad

29.09.2021 Vedtak om sentral godkjenning (Delvis avslag)

29.09.2021 Klage på avslag arkivert hos direktoratet

Foretakets anførsler

I klagen skriver foretaket at daglig leder Oddvar Åkesson tidligere har hatt godkjenning i tiltaksklasse 2 på foretaket Hubro AS. Videre viser foretaket til at det ikke finnes mesterbrev i aluminiumskonstruksjonsfaget, og at kravet for utførelse i tiltaksklasse 2 er *tilsvarende* mesterbrev. Åkesson har fagbrev og et titalls kurs i glass- og aluminiumsfaget.

Når det gjelder praksis, viser foretaket til at Åkesson har 35 års erfaring i faget, og at han som prosjektleder har gjennomført de mest komplekse glassbygg i Norge. Han benyttes i dag som konsulent for utarbeidelse av tilstandsrapporter for byggherrer, entreprenører og andre konsulentfirma. I klagen er det vedlagt rapporter for noen av prosjektene Åkesson har utført som prosjektleder.

Det henvises for øvrig til klagen.

Vurdering

Direktoratet har vurdert klagen og funnet at den ikke kan føre frem hva gjelder sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2.

I henhold til SAK10 § 11-1 andre ledd og tilhørende veiledning skal foretaket i søknad om sentral godkjenning for ansvarsrett dokumentere at faglig ledelse er fast ansatt i foretaket og oppfyller krav til relevant utdanning og praksis som er tilpasset det omsøkte godkjenningsområdet. Relevant utdanning og praksis for et godkjenningsområde skal som utgangspunkt være knyttet til samme person.

Utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2

Krav til utdanning

Utdanningskravet for foretak som søker sentral godkjenning for funksjonen ansvarlig utførende i tiltaksklasse 2 er mesterbrev eller høyere fagskolegrad med 120 studiepoeng, eller tilsvarende, med 3 års relevant praksis, jf. SAK10 §§ 11-2 og 11-3 og tilhørende veiledning. Relevant utdanning for dette godkjenningsområdet vil for eksempel være mesterbrev i glassfaget eller ventilasjon- og blikkenslagerfaget, eller teknisk fagskole innen bygg eller sveiseteknikk.

Foretaket har dokumentert at daglig leder Oddvar Åkesson har fagbrev som aluminiumskonstruksjonsarbeider fra 1992. Direktoratet vurderer at denne utdanningen er relevant for montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning, men den oppfyller ikke kravet til nødvendig utdanningsnivå for utførelse i tiltaksklasse 2.

Foretaket har i klagen vist til at utdanningskravet er *tilsvarende* mesterbrev, og viser til at Åkesson i tillegg til fagbrev har et titalls kurs innen glass- og aluminiumsfaget og lang erfaring. Til dette vil direktoratet bemerke at begrepet tilsvarende er ment å ta hensyn til utenlandsk utdanning og eldre utdanning som fulgte andre reformer. Direktoratet må forholde seg til de forskriftsfestede kravene til utdanningsnivå, og har ikke anledning til å la fagbrev sammen med kurs og langvarig erfaring veie opp for manglende utdanningsnivå.

Utdanningskravet er dermed ikke oppfylt.

I klagen viser foretaket til at Åkesson tidligere har hatt godkjenning i tiltaksklasse 2 på foretaket Hubro AS. Direktoratet ser at foretaket HubroHansen AS med org.nr. 940876621, tidligere Hubro AS, hadde sentral godkjenning for utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 3 i periodene 26.08.2013 – 23.06.2016 og 24.06.2016 – 02.12.2018. Det var i søknadene for nevnte perioder vist til at foretaket hadde ansatte med nødvendig utdanningsnivå. Åkesson fremgikk ikke av organisasjonsplanen verken i 2013 eller 2016, og det var ikke vist til utdanning for han. Det var dermed ikke hans kvalifikasjoner som lå til grunn for innvilgelse av sentral godkjenning for HubroHansen AS. Åkesson var først oppgitt som prosjektleder i foretakets organisasjonsplan ved stedlig tilsyn fra direktoratet i 2018.

Krav til praksis

Som følge av at kravet til utdanning ikke er oppfylt, er det ikke nødvendig å gå detaljert igjennom referanseprosjektene for å kunne avgjøre klagen. Direktoratet kommenterer likevel kort at foretaket har vist til arbeider som omfattes av godkjenningsområdet, men at det ikke er anledning til å la praksis veie opp for manglende utdanningsnivå. Praksis skal bygge på det utdanningsnivået som kreves, jf. SAK10 § 11-3 og tilhørende veiledning.

Konklusjon

På bakgrunn av det ovenfor nevnte finner direktoratet at Hubro Glass og Aluminium AS verken i søknaden eller i klagesaksmgangen har dokumentert at det har tilstrekkelige kvalifikasjoner til å få sentral godkjenning for godkjenningsområdet utførelse av montering av glasskonstruksjoner og fasadekledning i tiltaksklasse 2.

Direktoratet har etter dette kommet til at klagen ikke kan tas til følge.

Direktoratet gjør for øvrig oppmerksom på at foretaket igjen kan søke om sentral godkjenning for ansvarsrett når det kan dokumenteres at vilkårene i kapittel 11, og øvrige vilkår etter forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) av 26.03.2010 nr. 488 er oppfylt.

Oppsummering:

Direktoratet for byggkvalitet finner ikke å kunne ta klagen til følge for det påklagede godkjenningsområdet.»

Sak 64/21   Eventuelt.

Neste klagenemndsmøte er 3.desember 2021 kl.12.00-14.00 på Teams.